

**KONKURS Z JĘZYKA UKRAIŃSKIEGO
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
W ROKU SZKOLNYM 2025/2026**

Bez przeszłości nie ma przyszłości.

*„Хто не знає свого минулого,
той не вартий свого майбутнього”.*

М. Рильський

Uczestnicy konkursu powinni wykazać się wiedzą i umiejętnościami obejmującymi i poszerzającymi treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, w części dotyczącej przedmiotu języka ukraińskiego na II etapie edukacyjnym, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół – załącznik Nr 4 (Dz.U.2012.977 ze zm.).

I. Cele szczegółowe konkursu

- Doskonalenie umiejętności językowych uczniów.
- Stymulowanie rozwoju sprawności językowych oraz pogłębienie znajomości gramatyki, słownictwa i innych aspektów języka ukraińskiego.
- Pogłębienie i poszerzenie zainteresowań językowych uczniów.
- Popularyzacja języka ukraińskiego wśród uczniów szkoły podstawowej.
- Motywowanie do uczenia się języka ukraińskiego.
- Poszerzenie wiedzy o życiu i twórczości pisarzy i poetów ukraińskich.
- Poszerzenie wiedzy z historii Ukrainy.
- Wzbogacenie światopoglądu, wychowanie poczucia patriotyzmu oraz miłości do słowa ojczystego.
- Mobilizowanie uczniów do samodzielnej i systematycznej pracy.
- Wdrażanie uczniów do samokształcenia z wykorzystaniem ogólnodostępnej literatury.
- Rozwijanie u uczniów umiejętności wykorzystywania posiadanych wiadomości, poszerzanie wiedzy, rozwijanie kompetencji kluczowych.
- Sprawdzenie wiadomości i umiejętności uczniów określonych w nowej podstawie programowej z języka mniejszości narodowej ukraińskiej dla szkoły podstawowej.
- Wychowanie u uczniów szacunku do kultury i tradycji narodu ukraińskiego.

II. Wymagania konkursowe obejmują umiejętności:

1. W zakresie sprawności czytania:

- Rozumienie dłuższego lub krótszego tekstu literackiego.
- Wyszukiwanie żądanej informacji lub szczegółu z tekstu.
- Przetwarzanie faktów i informacji w różnych formach.
- Rozumienie tekstu na poziomie dosłownym, przenośnym, symbolicznym, wnioskowania.
- Praktyczne stosowanie języka w typowych sytuacjach komunikacyjnych na bazie znajomości gramatyki i słownictwa.

2. W zakresie sprawności językowych:

- Wykorzystywanie wiedzy i umiejętności z zakresu fonetyki, fleksji, składni, słowotwórstwa i słownictwa.
- Rozumienie związków frazeologicznych.
- Znajomość języka (np. synonimy, antonimy, homonimy).
- Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.

3. W zakresie sprawności pisania:

- Posługiwanie się odpowiednim zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych, stylistycznych), umożliwiającym rozumienie, tworzenie wypowiedzi.
- Umiejętność analizy, interpretacji, argumentowania.
- Znajomość podstawowych kategorii teoretyczno - literackich i posługiwanie się nimi przy analizie utworów (np. ironia, metafora i jej rodzaje, symbol, stylizacja, epitet, porównanie, pytanie retoryczne).
- Rozpoznawanie wartości uniwersalnych, zawartych w tekstach literackich, ich nazywanie, opisywanie i interpretowanie.
- Tworzenie wypowiedzi pisemnych bogatych i spójnych pod względem treści takich jak: **opis postaci, rozbudowane kompozycyjnie opowiadanie, list, kartka z pamiętnika.**
- Umiejętność pisania wypracowań na dowolny temat.
- Samodzielna analiza i interpretacja utworu literackiego.

III. Wiadomości

Etap szkolny

Zagadnienia gramatyczne

- Fonetyka. Głoski. Tworzenie samogłosek. Litery ja, ju, je, ji (я, ю, є, ї)
- Morfologia. Morfologiczne cechy rzeczownika (рід, число, відмінок). Odmiana rzeczowników według rodzajów, liczb i przypadków.
- Ortografia. Używanie znaku miękkiego (ь).

Literatura

Znajomość gatunków i rodzajów literackich.

Dumy historyczne (Історичні думи)

- „*Про Самійла Кішку*”
- „*Про Козака Голоту*”

Wolodymyr Sosiura (Володимир Сосюра)

- Wiersz „*Я знову плачу мимоволі...*”

Wolodymyr Rutkiwskyj (Володимир Рутківський)

- Powieść historyczna „*Джури козака Швайки*”

Etap rejonowy

Zagadnienia gramatyczne

- Morfologia. Odmiana przymiotników grupy miękkiej.
- Ortografia. Podwojenie spółgłosek. (Подвоєння приголосних).
- Składnia. Wtrącenia. (Вставні слова та словосполучення).

Literatura

Znajomość gatunków i rodzajów literackich.

Taras Szewczenko (Тарас Шевченко)

- Wiersz „*Чигрине, Чигрине*”
- Poemat „*Іван Підкова*”

Wodymyr Małyk (Володимир Малик)

- Poemat „*Червона троянда*”

Wolodymyr Symonenko (Володимир Симоненко)

- Biografia poety
- Wiersz „*Де зараз ви, кати мого народу?*”

Maryna Pawlenko (Марина Павленко)

- Powieść - bajka „*Русалонька із 7-В, або Прокляття роду Кулаківських*”

Etap wojewódzki

Zagadnienia gramatyczne

- Leksykologia. Słowa o znaczeniu konkretnym i abstrakcyjnym (слова з конкретним і абстрактним значенням).
- Morfologia. Osobowe formy czasownika.
- Ortografia. Pisownia prefiksów *npe-*, *npu-*, *npi-*.
- Składnia. Drugorzędne części zdania.

Literatura

Znajomość gatunków i rodzajów literackich.

Iwan Bodnarczuk (Іван Боднарчук)

- Opowiadanie „*За Збруч*”

Iwan Franko (Іван Франко)

- Powieść „*Захар Беркут*”

Lina Kostenko (Ліна Костенко)

- Biografia poetki
- Wiersz „*Мій перший вірш написаний в окопі*”

Iryna Cilyk (Ірина Цілик)

- Wiersz „*Повертайся живим*”